

Radna akcija na raščišćavanju ruševina u Tuzli 1944. godine.

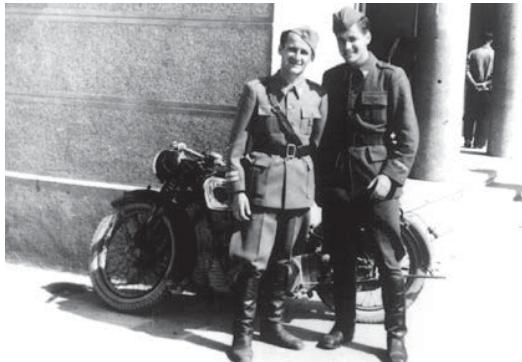
Borci Tuzlanskog NOP odreda pred Gimazijom, oktobar 1944. godine. S desna: Ahmet Delić, Mica Jovanović, komandir prateće čete Tuzlanskog NOP odreda i Neda Kerec.

S desna: Džindo Hasib, borac 27. NOU divizije i Imamović Meho, borac 16. muslimanske brigade u oslobođenoj Tuzli 1944. godine.

Vukašin Jovanović (desno), šef Zubne ambulante 3. korpusa u oslobođenoj Tuzli 1944. godine.

Vojko Ivanović Crnogorac, narodni heroj (prvi s lijeva), i nepoznati borac u oslobođenoj Tuzli, septembar 1944.

Partizanke, borci 17. majevičke brigade u oslobođenoj Tuzli 1944. godine. Prva s desna Desa Pešković.

Članovi Štaba 27. NOU divizije, Tuzla 1944. godine. S lijeva: Radenko Bročić, Pero Kosorić, narodni heroj, Rudi Petovar i Slobodan Kezunović.

Štab 16. muslimanske brigade u oslobođenoj Tuzli 1944.

Grupa boraca istočnobosanskih jedinica na intendantskom kursu koji je održan u oslobođenoj Tuzli, oktobar 1944. godine.

Članovi krojačke radionice pratećeg bataljona 3. korpusa u oslobođenoj Tuzli 1944. godine.

Polaznici Prvog učiteljskog tečaja, koji je održan u Tuzli oktobra 1944. do marta 1945. godine.

Delegati Tuzlanskog NOP odreda na Oblasnoj konferenciji USAOJa u Tuzli 1944. godine. U sredini Neda Kerec.

Učesnici Oblasnog partijskog savjetovanja u predahu rada, oktobar 1944. godine u Tuzli. S lijeva: Akif Bešlić, Mira Čopić Došen, Džemal Bijedić, Ajša Maličević, Zarije Škerović, Nađa Biser, Vuka Kujević i Desa Koštan.

Učesnici Prvog minerskog kursa pri 3. korpusu, u oslobođenoj Tuzli 1944. godine.

Okružni komitet SKOJ-a, Tuzla oktobar 1944. godine.
Sjede s lijeva: Muhamed Kešetović, Ibro Čamđić i Mišo Vokić.
Stoje: Nađa Biser, sekretar i Vuka Kujević.

Sanitetski kurs u tuzli 1944. godine. Prva s desna: Jelena Stočević Ramić, učesnik NOB-e od 1942. godine, borac 1. vojvođanske brigade.

Grupa delegata, učesnika Okružne konferencije SKOJ-a održane u Tuzli 1944. godine.

Tuzla 1945. godine

Konačno oslobođenje Jugoslavije (maj 1945. godine), Tuzla je dočekala u skoro mirnodopskim uslovima, iako su njeni građani masovno učestvovali u borbama za konačno oslobođenje zemlje.

Jedan od najznačajnijih događaja koji karakterišu Tuzlu neposredno pred završetak rata jeste manifestacija Antifašistički miting žena istočne Bosne, posvećen obilježavanju 8. marta – Međunarodnog dana žena. Veliki miting trajao je 8. i 9. marta. Prvi dan organizovan je skup na Trgu oslobođenja i na njemu je prisustvovalo preko 2000 žena iz svih krajeva istočne Bosne i oko 1000 građana Tuzle. Drugi dan manifestacije je održana Oblasna konferencija Antifašističkog fronta žena (AFŽ). Nakon toga, obilježena je i Omladinska svjetska nedjelja, u sklopu koje su organizovane brojne omladinske radne akcije, kulturno – umjetnički program i sportska takmičenja. Na Trgu oslobođenja je 23. marta 1945. godine formirana i Pionirska brigada, a prvi put u oslobođenoj Tuzli svečano je proslavljen i 27. mart, kao dan početka borbe protiv fašizma.

U Tuzli i njenoj okolini organizovan je veliki broj analfabetskih tečaja, te otvoreno nekoliko novih osnovnih škola. Državna realna gimnazija u Tuzli je ponovo počela raditi 24. aprila 1945. godine. Svečanosti otvaranja gimnazije prisustvovali su predstavnici narodnih i vojnih vlasti, profesori i učenici.

Proslava 1. maja u Tuzli je takođe svečano obilježena. Velike povorke radnika, seljaka, omladine, te članica Antifašističkog fronta

žena iz svih krajeva istočne Bosne, defilovale su ulicama grada. Proslavi 1. maja prisustvovalo je vojno i političko rukovodstvo. Građani Tuzle su svečano proslavili i prvu godišnjicu konačnog oslobođenja grada 17. septembra. Na izborima za Ustavotvornu skupštinu Jugoslavije, u novembru 1945. godine, učestvovao je veliki broj građana Tuzle. Prvi put su pravo glasa imale i žene, a prigodna parola je glasila: „Pravo glasa i kuglice dobine su drugarice“.

Tuzla i njeni građani su odlučno krenuli u obnovu ratom opustošene zemlje i doprinijeli njenoj daljoj obnovi i razvoju.

U II svjetskom ratu Tuzla je dala veliki doprinos u borbi protiv fašizma. Prema do sada kompletiranim i tačno utvrđenim podacima 889 Tuzlaka su poginuli u borbama za oslobođenje svoje zemlje, a 586 njenih građana su izgubili život, kao žrtve fašističkog terora. Naravno, ovo nije konačna cifra, a dalja istorijska istraživanja će utvrditi konačan broj poginulih građana Tuzle.

Tuzla je i pored svih negativnih dešavanja koja je fašizam donio sa sobom uspjela sačuvati i odbraniti svoj slobodarski duh. O tome svjedoče i brojni primjeri u kojima su građani, rizikujući svoje živote, spašavali komšije drugih vjera od terora okupatorske vlasti i njihovih sluga.

Zgrada u kojoj je poslije oslobođenja Tuzle bilo sjedište Oblasnog NOO odbora.

Učesnice Prvog učiteljskog tečaja, Tuzla, 18.01.1945. godine. Stoje s lijeva: Bosa Kostić, Ksenija Kostelić, Sidika Biščević, Marija Debač, rukovodilac tečaja, Danica Tuco, Zdenka Čurković i nepoznata učesnica. U sredini: Nevenka Popović, Fata Džinić i Janja Sović. Sjede Šahsena Muhamadić i Refija Biščević.

Smotra jedinica 2. Armije NOVJ povodom godišnjice formiranja Crvene armije, Tuzla februar 1945. godine.

Aktiv SKOJa na Prvom učiteljskom tečaju i kursu za rukovodioce analfabetskih tečajeva. Tuzla, februar 1945. godine.

Pioniri iz Dječijeg doma za ratnu siročad sa primljenim paketima Crvenog krsta, Tuzla, 01. februar 1945. godine.

Cvijetin Mijatović, narodni heroj, Mićo Rakić i Pašaga Mandžić, narodni heroj (s lijeva), Tuzla, februar 1945.

U oslobođenoj Tuzli održan je Prvi antifašistički miting žena istočne Bosne 1945. godine.

Proslava 8. marta u Tuzli 1945. godine

8. mart u Tuzli 1945. godine

Borci pratećeg odreda bataljona 3. korpusa, Tuzla 1945.

Vojno – političko rukovodstvo na svečanoj tribini, prilikom održavanja Prvog antifašističkog mitinga žena istočne Bosne u oslobođenoj Tuzli 1945. godine.

Kolone žena iz svih dijelova istočne Bosne pristizale su u Tuzlu 8. marta 1945. godine, gdje je održana proslava Međunarodnog praznika žena.

Članice AFŽ-a i grupa pionira na proslavi Dana pionira u Tuzli 1945. godine.

Mevla Jakupović, nosilac partizanske spomenice 1941. godine, sa sinom na proslavi Dana pionira u Tuzli 1945.

Vojno – političko rukovodstvo na proslavi 1. maja 1945.

Sa proslave 1. maja 1945. godine u Tuzli na Trgu oslobođenja.

Jedinice NOVJ-e svečanom defileu ulicama Tuzle 1. maja 1945. godine. Na čelu kolone je Vojo Ivanović Crnogorac, narodni heroj.

Članice AFŽ-a Tuzle činile su dio svećane prvomajске povorke 1945. godine.

Dio svećane povorke u okviru proslave 1. maja 1945. godine u Tuzli.

Radnici Tuzle u svečanoj povorci povodom 1. maja 1945. godine u Tuzli.

Ratna siročad, pitomci Dječjeg doma u Kreki u povorci prilikom proslave 1. maja 1945. godine.,

Partizansko vjenčanje u oslobođenoj Tuzli, maj 1945. godine. Bašić Ibrahim (sjedi lijevo), Lakić Cvijeta (stoji lijevo). Džemal Kadić i Jovanka Rausnik (kumovi).

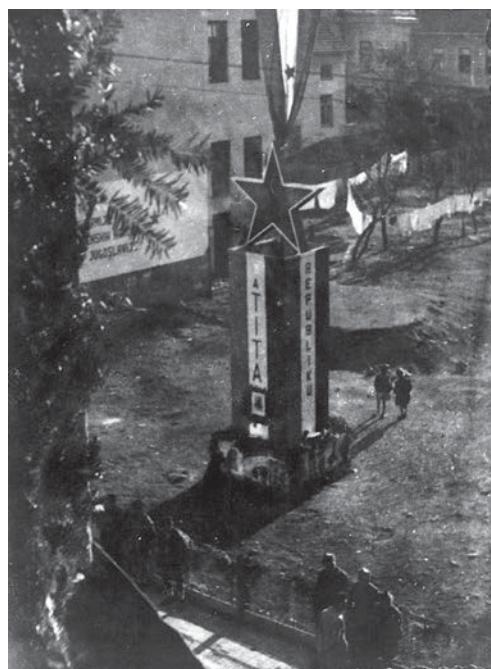
Mustafa Vilović, član Okružnog komiteta KPJ za tuzlansku oblast, drži govor u oslobođenoj Tuzli.

Prilikom proslave godišnjice konačnog oslobođenja Tuzle 17. septembar 1945. godine. Miloš Zekić, narodni heroj. Hasan Brkić, narodni heroj (treći s desna), i ostali na ulicama oslobođene Tuzle.

Zbor radnika i namještenika povodom prvih slobodnih izbora za Ustavotvornu skupštinu Jugoslavije u Kreki, Tuzla 05.11.1945. godine.

Svečano ukrašeno izborno mjesto sa porukama za glasače, na prvim slobodnim izborima za Ustavotvornu skupštinu, Tuzla 11.11.1945. godine.

Narodno veselje povodom prvih slobodnih izbora, Tuzla 11.11.1945. godine.

Muhamed Kešetović, Džemal Bijedić i Arif Tanović (s lijeva) u oslobođenoj Tuzli 1945. godine.

Grupa najmlađih štićenika Dječijeg doma za ratnu siročad u Kreki sa svojim vaspitačicama, 1945. godine.

Grupa oficira, učesnika jednog od kurseva, Tuzla 1945.